

Vägledning till vården inför ställningstagande till behov av vaccination mot mpox inför resa

Tillgången till mpox-vaccin är begränsad, även globalt. Det är därför viktigt att endast de som verkligen behöver vaccineras erbjuds vaccin.

I de allra flesta fall är Folkhälsomyndighetens rekommendationer till resenärer tillräckliga för att minimera risken för mpox-smitta (se omstående sida). Behov av vaccination mot mpox bedöms av läkare vid kliniker som vaccinerar mot mpox. En vägledning har utarbetats som stöd i beslutet.

Vanligaste smittvägarna

Vid resa till länder med pågående spridning av infektionssjukdomen mpox i samhället rekommenderas den enskilda personen i första hand att undvika de vanligaste smittkällorna:

- närkontakt med en bekräftad eller misstänkt mpox-smittad person
- sexuell kontakt med nya eller tillfälliga kontakter

Rådgivning till resande

Vid rådgivning om vaccination inför resa, privat eller i tjänsten, är det viktigt att undersöka *hur länge* personen förväntas vara i geografiskt område med pågående spridning av mpox samt *under vilka förhållanden*. UD avråder från resa till flera av de länder där mpox nu sprids.

[UD avråder \(www.regeringen.se\)](http://www.regeringen.se)

Riskfaktorer för att bli smittad

Risken för att bli smittad med mpox ökar vid en längre vistelse. Sexuella kontakter med personer i lokalsamhället där mpox sprids är den allra viktigaste riskfaktorn. Nära kontakt i form av att dela boende, umgås eller arbeta tätt tillsammans (till exempel inom sjukvård eller omsorg) är också riskfaktorer. I det nuvarande större afrikanska utbrottet av mpox klad 1 rapporteras kvinnor, män och barn insjukna vilket skiljer sig från spridningsmönstret för mpox klad 2b som spridits sedan 2022 där främst män som har sex med män insjuknar. Vilka geografiska områden som mpox sprids i kommer att variera över tid, likaså

spridningens intensitet. Information om vilka länder som uppger att de har en pågående spridning av den mer allvarliga formen av mpox (klad 1), återfinns här:

[Mpox \(internationellt 2024–\)](#)

Vaccination ger ett gott men inte fullständigt skydd

Vaccination ger inte ett fullständigt skydd mot sjukdom (skyddseffekt efter två doser cirka 82 %). Vaccinationen måste därför *alltid* kombineras med råden ovan om att undvika närkontakt med bekräftad eller misstänkt mpox-smittad person samt undvika nya eller tillfälliga sexuella kontakter då detta i nuläget är de vanligaste smittvägarna för de som besöker eller arbetar i dessa länder.

Vaccination *kan* inför resa till länder med pågående spridning av mpox övervägas om:

- Personen av olika skäl ej förväntas kunna följa de allmänna reseråden och undvika de vanligaste smittkällorna nämnda ovan.

Om risken för exposition bedöms som hög kan vaccination även övervägas om:

- Personen under längre tid (≥ 2 veckor) ska dela boende under enkla och trångbudda förhållanden med personer från lokalsamhället.
- Personen under längre tid (≥ 2 veckor) ska umgås med eller arbeta med personer i lokalbefolkningen där *nära kroppskontakt* är förväntad (till exempel inom vård, omsorg, eller i flyktingläger).
- Personer med ökad risk för allvarlig mpox-sjukdom (gäller till exempel för personer med underliggande sjukdom/behandling som leder till immunbrist, yngre barn <5 år (baserat på data från Africa CDC) eller gravida) bör rekommenderas att avstå från resa om det föreligger hög risk för smitta. Om det inte är möjligt, är det särskilt viktigt att överväga vaccination. För gravida bör en särskild nytta-risk-bedömning göras då erfarenheten av vaccination för dessa är begränsad.

Uppdaterad 241104.

Läs mer:

[Vaccination mot mpox](#)

Folkhälsomyndighetens rekommendationer till resenärer med anledning av spridning av mpox (1)

Inresande till Sverige från områden där spridning av mpox pågår:

- Om du har varit i ett område med pågående spridning av mpox, var uppmärksam på tydliga symtom på mpox som smärtsamma blåsor och sår. Var uppmärksam på symtom i tre veckor efter att du har kommit hem. Ring telefonnummer 1177 för rådgivning om du får tydliga symtom. Information om var spridning av mpox pågår finns på vår utbrottsida.
- Har du haft nära kontakt med en person som misstänks ha mpox eller som har fått diagnosen mpox, ring telefonnummer 1177 oavsett om du har symtom eller inte och oavsett resmål.

Resande till områden där spridning av mpox pågår:

- Följ Utrikesdepartementets råd inför resa.
- Ta reda på om det pågår spridning av mpox i området som du ska resa till. Information om var spridning av mpox pågår finns på vår utbrottsida.
- Följ de lokala anvisningarna i det land som du vistas i för hur du ska agera om du får tydliga symtom på mpox som smärtsamma blåsor och sår. Tänk på att om du har fått symtom på mpox eller annan smittsam sjukdom medan du är utomlands kan regler i landet du befinner dig i medföra att du nekas hemresa tills du inte längre bedöms kunna smitta andra.
- Om du befinner dig i ett område som har pågående spridning av mpox, undvik nära kontakter, som till exempel nära hudkontakter.
- Undvik särskilt nya sexuella kontakter om du befinner dig i ett område som har pågående spridning av mpox.
- Kontakta vården om du får tydliga symtom på mpox, som smärtsamma blåsor och sår, när du reser eller vistas i ett område där spridning av mpox pågår.
- Undvik att resa om du har tydliga symtom på mpox som smärtsamma blåsor och sår.
- Ta reda på om du omfattas av Folkhälsomyndighetens rekommendationer för vaccination mot mpox.

Om sjukdomen mpox

- Mpox orsakas av mpox-virus, en art av ortopoxvirus. Mpox-virus delas upp i två typer: klad 1 och klad 2, som i sin tur delas upp i klad 1a och klad 1b respektive klad 2a och klad 2b. Klad 1 har rapporterats som allvarigare med väsentligt högre dödlighet än klad 2. Klad 1 är dessutom mer smittsamt.
- Vanliga symtom på sjukdomen är feber, huvudvärk, trötthet, smärtsamma blåsor eller sår, ofta på bålen, armar, ben, händer och fötter samt ibland lymfkörtelsvullnad. Allvarliga komplikationer kan förekomma.
- Inkubationstiden är vanligtvis 6 till 13 dagar. Men den kan vara både kortare och längre (upp till 21 dagar).

Referens

1. Folkhälsomyndigheten. Rekommendationer till resenärer med anledning av spridning av mpox. 2024. [Rekommendationer till resenärer med anledning av spridning av mpox](#)